Siunnersuummut nassuiaatit

**Nassuiaatit nalinginnaasut**

## 1. Aallaqqaasiut

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 23. maj 2024-meersoq januaarip aallaqqaataani 2025-mi atuutilerpoq.

Naalakkersuisuni partiit akornanni naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissutaat 28. marts 2025-imeersoq "Ataatsimoorfigaarput Kalaallit Nunaat toqqissisimanartoq kiffaanngissusilik siuariartortorlu" aalisarneq pillugu siunnersuisartunik atulersitsinissaq pillugu aalajangiinermik imaqarpoq. Tamanna tunngavigalugu aalisarnerup piujuartitsisumik ineriartortinneqarnissaanut siunnersuisoqatigiit pilersinneqarnissaat pillugu siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

Iluatsillugu oqaaseqaatigiit aaqqissuunnerattut iluseqarnerusunik allannguutissat siunnersuutigineqarput.

## 2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Taaguutip ”piareersaaneq”-rup nassuiarnera

*2.1.1. Inatsit atuuttoq*

Aalisarneq pillugu inatsimmi § 3, nr. 15-imi piareersarnerup maannakkut nassuiarnera malillugu piareersaanermi paasineqarpoq pisanik suliarinninnerit suulluunniit, saliineq, niaquiaaneq sikulernerilu eqqaanngikkaanni. Qerititsineq taaguummut "piareersaanermut" ilaavoq, tamatumalu kingunerisaanik pisat qeritinneqartut piareersarneqartutut isigineqassallutik, takuuk aalisarneq pillugu inatsimmi § 3, nr. 15.

Pisat piareersarneqarsimanersut § 3, nr. 23 malillugu pisatut tunineqartussaasutut imaluunniit § 3, nr. 24 malillugu pisatut tunineqartussaanngitsutut immikkoortiternissaannut ilaatigut pingaaruteqarpoq.

Maannakkut "piareersaaneq" pillugu nassuiaatip kingunerisaanik raajanut poorsuarnut poortorneqartartunut, kilisaatini qeritinneqartartunut nunamili piareersarneqartunut naleqqiullugu ajornartorsiortitsivoq. § 3, nr. 15-imi nassuiaatip maannakkut oqaasertalernera aallaavigalugu raajat poorsuarniittut, angallatini avataasiortuni qeritinneqartartut, pisatut piareersarneqartutut immikkoortinneqartarput. Tamatuma kingunerisaanik raajat poortorneqarsimasut tunineqartut pisatut piareersarneqarsimasutut naatsorsuinernut ilaatinneqartarput, raajallu poortorneqarsimasut pisat 30 %-iisa tunineqarnissaat pillugu piumasaqaammik taamaalillutik naammassinninnatik.

*2.1.2. Siunnersuutip imarisaa*
Inatsimmi § 3 nr. 15-imi "piareersaaneq" pillugu nassuiaat allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni tassani pisanik qerititerineq ilaatinneqarunnaarluni. Tamanna isumaqarpoq, pisat taamaallaat qeritinneqartut piareersarneqartutut isigineqarunnaassasut. Angallatit avataasiortut, pisaminnik angallammi qerititerisartut, tamatuma kingorna pisat 30 %-iisa nunami tunitsivinnut tunineqarnissaat pillugu piumasaqaammik naammassinnissinnaalissapput.

2.2. Oqaasertaliussanik aaqqissuinermi allannguutit
Inatsimmi oqaasertaliunneqartut piusut oqaasertaliussanik aaqqissuinertut ilusilinnik kukkunernik aamma naapertuutinngitsunik imaqarput, iluarsineqarnissaat siunnersuutigineqarluni.

2.3. Aalisarnermi inuttut peqataaneq.
*2.3.1. Inatsit atuuttoq*

Aalajangersakkani atuuttuni akuersissummik piginnittoq 6 meterimit naannerusumik umiatsiaaqqamiit aalisartoq, aalisarnermi tunisinermilu peqataassasoq aalajangersarneqarpoq.

Inatsisip atuutilersinneqarnerani umiatsiaaqqat amerlanngitsut taamaallaat nalunaarsorsimanerat aalajangersakkamut atuuttumut pissutaavoq. Taamaattumik nakkutilliinissamut tunngaviit pissutigalugit akuersissutit piviusumik atulersinneqarsimasut tunngavigalugit aalisarnerup ingerlannissaata qulakkeernissaa pisariaqartinneqarsimavoq. Angallat nalunaarsugaasimanngimmat ingerlatsisoq pisanik tunisisuusutut inuttut kinaassusersineqartariaqarsimavoq.

*2.3.2. Siunnersuutip imarisaa*
Akuersissummik piginnittoq 6 meterimit naannerusumik umiatsiaaqqamiit aalisartoq, aalisarnermi tunisinermilu peqataanissaa pillugu piumasaqaat atuukkunnaassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Tassunga angallatit tamarmik nalunaarsugaasimanissaat pissutaavoq, taamaattumik ingerlatsisoq angallatip umiarsualivimmi ilisarnaataata normuatigut kinaassusersineqarsinnaalluni.

2.4. Umiatsiaararsorluni aalisarnermi umiatsiaaqqanik 6 meterit ataallugit takissusilinnik atuinissamik ingerlatseqatigiinnut inerteqquteqalernissaq

2.4.1. Malittarisassat atuuttut

Malittarisassani atuuttuni aalisartut akornanni assigiinngisitsisoqarneq ajorpoq, inunnik ataasiakkaanik aalisartunillu, ingerlatseqatigiiffittut akuersissummik pisinnaasunik.

2.4.2. Siunnersuutip imarisaa

Siunnersuutigineqarpoq taamaallaat inuit ataasiakkaat 6 meterit l.o.a. ataallugit takissusilinnik umiatsiaararsortut akuersissummik pisinnaalissasut. Taamaaliornikkut ingerlatseqatigiiffiit sinerissamut qanittumi umiatsiaaqqanik tigusinissaat pinngitsoortinniarneqarpoq; umiatsiaaqqat nammineq pigisat aalisarsinnaanerat ingerlaannassaaq.

2.5. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinnissaanut Siunnersuisoqatigiit

*2.5.1 Inatsisit atuuttut*

Aalisarneq pillugu inatsit atuuttoq malillugu aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit atuutissapput, tassanilu aalisarnermi soqutigisaqaqatigiit sinniisoqarlutik.

*2.5.2 Siunnersuutip imarisaa*

Maanna Naalakkersuisuusut naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni allassimavoq, sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, ”…*aalisarnermut tunngassutilinni, Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiit aningaasaqarnerat pillugu siunnersuisarnerattuulli, Naalakkersuisunut siunnersuisartussaq*”.

Siunnersuisoqatigiit taamaattut siunnersuummi pigineqartumi pilersinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik siunnersuisoqatigiinnik pilersitsineq, aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit pioreersut pillugit aalajangersakkap teknikikkut iluarsiiffigineqalaarneranik kinguneqarpoq.

2.5 Angallatit 6 meteriusut taassuminngaluunniit naannerusut nalunaarsugaanissaannut piffissaliussaq

*2.5.1 Inatsisit atuuttut*

Aalisarneq pillugu inatsit atuuttoq malillugu angallatit nalunaarsugaanissaannik piumasaqaat kingusinnerpaamik 31. december 2025-mi naammassineqarsimassaaq.

*2.5.2 Siunnersuutip imarisaa*

Nalunaarsugaanissap naammassineqarnissaanut piffissaliussaq 2027-p naanissaanut kinguartinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

**3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat**

Taaguummi "piareersaaneq"-rmi siunnersuutikkut qerititsinerup ilaajunnaarnissaa Nunatta Karsiata isertitaanut sunniuteqassanngilaq. Inatsit atuutilermalli tunisineq pillugu piumasaqaat nassuiaat siunnersuutigineqartoq malillugu aqunneqarsimanera tamatumunnga pissutaavoq.

”Aalisarnerup piujuartitsisumik ineriartortinnissaanut siunnersuisoqatigiit" pilersinnerat pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, ingerlatsinermut akissarsianullu aningaasartuutit amerlinerisigut.

Siunnersuisoqatigiit aningaasartuutissaasa siumut missingersornissaat ajornarpoq, tassa siunnersuisoqatigiit suliassaat taakkulu qanoq annertutiginissaat apeqqutaassammata. Naatsorsuutigineqarporli aningaasartuutit ukiumut 1 – 2 mio. kr.-usassasut.

Aningaasartuutit pingaarnertut allattoqarfiup ingerlanneqarneranut, akissarsianut aamma siulittaasup ilaasortallu allat akissarsiaannut kiisalu ataatsimiinnerit ingerlanneqarnerinut saqqummiussisarnernullu tunngasuussapput. Tamatuma saniatigut saqqummersinneqartut naqitertinneri, paasissutissiinerit allat, angalanerit, najugaqarnerit, ullormusiat, ilassinninnerit nerisaqartitsinerillu aamma ilaassapput.

Allattoqarfiup atuunneranut isumalluutinik pisariaqartitsisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, ukiumut sulisup ¼ - ¾-iata nalinganut.

Siunnersuisoqatigiit sulinerat inatsisiliornermik imaluunniit aalisarnermik ingerlatsinermut piukkunnarnerusumik tunngavilimmik aalajangiinermik kinguneqassappat, pilersitsineq aalisakkanit qalerualinniillu inuiaqatigiinnut iluanaarutit amerleriarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

**4. Inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat**

Umiatsiaararsorluni aalisarnermi nammineq peqataanissamut piumasaqaatip atorunnaarsinneqarneratigut eqaannerusumik ingerlatsisinnaalernissaq aammalu akuersissummik piginnittut sulisuisa aalisarnermi peqataasinnaanerat qulakkeerneqassaaq. Taamaalilluni akuersissummik piginnittoq namminneq umiatsiaararsornermi peqataanngikkaluarluni ingerlatsisinnaannissaminut periarfissinneqassaaq.

Umiatsiaararsorluni aalisarnermi inuttut peqataasussaaneq pillugu piumasaqaatip atorunnaarsinnera, inunnut ataasiakkaanut eqaannerusumik periaaseqarnerulersitsissaaq, akuersissummik pigisallit sulisitaat umiatsiaararsorluni aalisarnermi peqataaSinnaalissammata. Tamanna akuersissummik pigisallit namminneerlutik umiatsiaararsornermi peqataasariaqarunnaarnerannik periarfissiissaaq.

Taamaalilluni umiatsiaararsorlutik aalisartut arlallit ataatsimut kattussinnaanerat inatsisitigut akuerisaalissaaq, aamma aalisartoq aalisartunik allanik atorfinitsitsisinnaalissalluni. Inuit aalisarnerup avataaniittut iluaniittullu umiatsiaaqqanut (aamma pisassat ilaannut) aningaasalersuisinnaanermut periarfissaqalersinnaapput, taakkulu sinnerlugit aalisarsinnaasunik aalisartunik atorfinitsitsisinnaalissallutik. Tamanna isumaqarpoq inuit maanna umiatsiaaqqamut aalisarnermilu atortunut aningaasalersuinissamut periarfissaqanngitsut, akuersissummik piginnittumit umiatsiaaqqamik aalisarnermilu atortunik atugassiisuusumiit, atorfinitsinneqarlutik aalisartunngorsinnaalissasut. Piviusumik inuit umiatsiaaqqanik atortussanillu pissarsisinnaalissapput aamma aalisartunut, namminneerlutik aningaasalersuisinnaanermut periarfissaqanngitsunik, akuersissut atorlugu aalisartussanik atorfinitsitsisinnaalissapput, taamaalillunilu tunisassiassanik pilersuineq qulakkeersinnaallugu. Aalisartunut nutaanut tamanna aalisarnermut ilaalersinnaanermik periarfissiissaaq, aamma namminneerlutik umiatsiaaqqamut aalisarnermilu atortunik pisinissamut aningaasaateqanngikkaluartunut imaluunniit taarsigassarsisinnaanngikkaluartunut. Taamaalilluni umiatsiaararsorluni aalisarnermut aningaasalersuinerulernissaq allannguinerup nassatarisinnaavaa, aamma umiatsiaararsorluni aalisarnerup ingerlalluarnera piginnaasaqarfiuneralu annertuseratarsinnaassallugu. Tamannali apeqqutaatinnagu piginnaasaqarneq taamaattoq akuersissutinik atulersitsinikkut, pisassiissutinik aalajangersaanikkut aamma PNNP-mik aaqqissuussinikkut killilersorneqassaaq.

**5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissuunissaannut kingunissat**

Siunnersuut toqqaannanngitsumik Kalaallit Nunaanni pinngortitamut avatangiisinullu sunniuteqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa siunnersuisoqatigiinnik immikkut ilisimasalinnik pilersitsineq, aalisarnerup piujuartitsisumik aqutsivigineqarnerani suliamut tunngasuni nukittorsaasinnaammat. Siunnersuisutut oqartussat uumasoqassutsimut aalisarnermilu aningaasarsiornermut ukkataqartut, aningaasaqarnikkut isumalluutit sunniiveqatigalugit aalisagaqatigiiaanik aamma imaani pinngortitami ataqatigiinnernik illersuisunik aalajangiinernik tapersersuisinnaavoq. Sunniutilli siunnersuisoqatigiit inaarutaasumik innersuussutaannik kiisalu taakkuninnga Naalakkersuisut suliarinninnerannik tunngaveqassapput.

Siunnersuut tamatuma saniatigut innuttaasut peqqissusaannut malunnaatilimmik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Aalisarneq pillugu aqutsineq ilisimasallu pitsaanerusut inuussutissat isumannaatsuunissaannut aningaasarsiornermullu ikorfartuisinnaapput, siunissami ungasinnerusumi innuttaasut peqqissusiannut sunniuteqarsinnaasunik. Taamaattoq sunniutaanut apeqqutaassaaq siunnersuisoqatigiit piviusumik qanoq sulinersut, tassunga ilanngullugu siunnersuisoqatigiit siunnersuinerat siunissami ungasinnerusumi avatangiisitigullu illersorneqarsinnaasumik nunap isumalluutaanik iluaqutaqarneranik piviusumik nukittorsaassanersoq.

**6. Inuit pisinnaatitaaffiinut innuttaasunullu kingunissat**
Siunnersuut innuttaasunut kinguneqassanngilaq, kisianni aalisarneq taassumalu aningaasaqarnikkut sunniutai kingunerillu pillugit innuttaasut ilisimasaasa annertusinissaat naatsorsuutigineqarput. Tamatumani umiatsiaararsorlutik aalisartut inuussutissarsiutiminnik ineriartortitsinissaat siunnersuutip ajornannginnerulersissavaa.

Inuit pisinnaatitaaffii aamma nunanut tamalaanut pisussaaffiit eqqarsaatigalugit, siunnersuut Tunngaviusumik inatsimmut aamma Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummut (EMRK-mut) tamakkiisuusumik eqquutsitsisutut nalilerneqarpoq. Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut imaluunniit Nunat Tamalaat Sulisartunut Kattuffissuata isumaqatigiissutaa nr. 169-imut nassuiaaqqinnissaq pisariaqanngitsutut nalilerneqarpoq, tassa nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii imaluunniit inuiaqatigiit pisinnaatitaaffii allat siunnersuummit kalluarneqanngimmata.

Siunnersuut toqqaannartumik pingaarutilinnik allanik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

**7. Nunanut allanut attaveqartarnermi nunallu immikkoortuini politikkinut kingunissat kiisalu kingunissat allat**
Siunnersuut nunanut allanut attaveqarfiusunut, nunap immikkoortuini politikinut kinguneqassasoq imaluunniit kingunissanik amerlanerusunik allannik peqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

**8. Oqartussanik kattuffinnillu il.il. tusarniaanerit**

Siunnersuut Naalakkersuisut tusarniaanermi nittartagaanni piffissami 26. april 2026-miit 25. maj 2026 ilanngullugu tamanut saqqummiunneqarnikuuvoq, soorlu aamma siunnersuut piffissami tassani tusarniutigineqarsimasoq ukunani:

- Avannaata Kommunia
- Aalisarnermut siunnersuisoqatigiit ilaasortaalu
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut
- Pinngortitaleriffik
- KNAPK
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- Oceans North Kalaallit Nunaat
- QAK
- Qeqqata Kommunia
- Royal Greenland A/S
- SIK

- Sustainable Fisheries Greenland (SFG)
- SQAPK
- Transparency International Greenland
- Pinngortitaq pillugu nunarsuaq tamakkerlugu suliniaqatigiiffik, WWF

Tusarniaanermi piffissaliussap naanerani tusarniaanermut akissutinik Naalakkersuisut tigusaqarnikuupput tusarniaaneq pillugu ilisimatitsissummi ilanngussami 2-mi sammineqartut.

**Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit**

*§ 1-imut*

Nr. 1-imut
Pisanik siullermik piareersaanerup piviusumillu piareersaanerup akornanni erseqqinnerusumik killiliisoqarnissaa pillugu piareersaaneq pillugu nassuiaat allanngortinneqarpoq. Tamatuma assigiiaarnerusumik allaffissornikkut sulinissaq inuussutissarsiortunullu erseqqinnerusumik inatsisitigut inissisimanissaq qulakkiissavaa.

§ 24, imm. 2 naapertorlugu Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarluni aalisarnermik ingerlatsisoq pisat minnerpaamik 30 %-ii tuniniassavai, tassa imaappoq pisassiissutinit piviusumik qaqinneqartut 30 %-ii. Kilisaatit anginerit raajanik sikulersukkanik tulaassisinnaanngillat, pisallu qerisuutillugit tunisassiorfinnut tulaanneqartut, angallammi suliareqqinneqarsimanngitsutut isigineqassapput, taamaalilluni taakku tunisinissaq pillugu piumasaqaammik naammassinnillutik.

Tamanna tunngavigalugu § 3, nr. 15-imi "piareersaaneq" pillugu nassuiaat allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni qerititerineq aamma ilaajunnaarsinneqarluni.

Oqaaseqatigiit nutaat aalajangersarpaat piareersaaneq tassaasoq pisanik suliarinninnerit tamarmik, uku eqqaassanngikkaanni: saliineq, niaquersineq, sikuliineq qerititsinerlu. Ingerlatat ilaatinneqanngitsut pisanik nalinginnaasumik isumaginninnertut suli isigineqarput piareersaanertuunngitsutulli.

Immikkut oqaatigineqassaaq § 3, nr. 15-imi nassuiaatip allanngortinnera tulaassisussaatitaanermut naleqqiullugu allannguinernik kinguneqassanngimmat.

Nr. 2-mut
§ 5 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfik - imaluunniit allat Naalakkersuisunit oqartussatut toqqarneqartut - Sakkutuut Aalisarnermik nakkutilliisut peqatigalugit aalisarneq pillugu inatsisip eqqortinneqarneranik nakkutilliillutillu misissuisuupput. Oqartussat taakku marluusut tamatuma kingorna tassaalerput "nakkutilliinermi oqartussaasut".

§ 3, nr. 27-imi nassuiaat allanngortinneqarpoq, taamaalilluni nakkutilliinermut oqartussaasup taaguutaa eqqortuulerluni, taamaalillunilu nassuiaat oqaatsikkut eqqortuulerluni.

Siunnersuut imarisaanik allannguinermik kinguneqanngilaq.

Nr. 3-mut

Imm. 1-imi aamma 2-mi aalajangersarneqarpoq, aalisarnermik nakkutilliineq pilersinneqarsimassasoq, taamatullu nakkutilliineq Issittuni Sakkutuuni Sakkutuut Aalisarnermik Nakkutilliisut suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfimmit ingerlanneqarluni. Oqartussat taakku marluusut tamatuma kingorna inatsimmi "nakkutilliinermi oqartussaasut"-ut taagorneqalerput. Aalajangersakkap taamaalilluni manna tikillugu pissusiusoq ingerlateqqippaa. Nakkutilliinermik Oqartussat sulinerannut tunngavik inatsimmi kapitali 14-imi takuneqarsinnaavoq. Naalakkersuisut nakkutilliinermi oqartussanik allanik toqqaasinnaapput, takuuk imm. 2.

Piffissami aalisarneq pillugu inatsisip akuerineqarnerani, Kalaallit Nunaanni aalisarnermik nakkutilliisutut oqartussat ”Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmik” taaguuteqarnikuupput. Taaguutaali kingorna allanngortinneqarpoq: "Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfik", tamannalu maannakkut inatsimmi allassimalerluni.

Nr. 4-mut
§ 10, imm. 1, oqaaseqatigiit pingajuatallanngortinneqarpoq.

Angallatit tamarmik, tassunga ilanngullugit umiatsiaaqqat, inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut ilaasinnaasut nalunaarsorsimanissaat piumasaqaataavoq. Angallat atorlugu tunisineq, taamaalillunilu aalisarneq, angallammi pineqartumi nalunaarsorneqarsinnaasvoq, akuersissummik piginnittoq nammineq aalisarnermipeqataanera aalajangiisuutinnagu.

Umiatsiaararsorlutik aalisartut siunissami pisanik tunisinermi namminneerlutik inuttut peqataasarunnaarnissaannikallannguivoq. Allannguutip taamaalilluni akuersissummik piginnittupsulisuisa, akuersissummik piginnittoq sinnerlugu ttunisisinnaalerput,Imaappat ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffeqarnermut inatsimmut ilaasoq. Imaappoq akuersissummik pigisallit kisimik suliffeqarfiutertik aqqutigalugu ingerlatsisut, aalisartunik sinniisuminnik sulisitsisinnaapput.
Aamma allannguutikkut qulakkeerneqarpoq akuersissummik pigisallit napparsimaneq, pissutsit ilaqutariinnut tunngasut pisuniluunniit assingusut pissutigalugit namminneq aalisarnermut ilaasinnaajunnaaraluarunik akuersissummik atuiinnarsinnaalernerat, allamik aalisartitsillu tulaassuisitsinermikkut. Tamanna immikkut ittumik attuumassuteqarpoq PNN-imik aaqqissuussinermi aalisartunut, taakkumi pisassiissutinit pissarsiaminnik atuisussaatitaanerminnik naammassinninngitsoornermik kingunerannik annaasaqaateqartariaarutissammata.

Ilutigisaanik allannguutip malitsigaa inuit ataasiakkaat kisimik siunissami umiatsiaaqqamut 6 meterit ataallugit takissusilimmut akuersissummik peqalersinnaanerat. Tamatuma qulakkeerpaa sinerissap qanittuani umiatsiaararsorluni aalisarneq angallatit nammineq pigisat atorlugit ingerlanneqarsinnaanera, ingerlatseqatigiinnit tiguneqarnissamut illersugaasunit.

Maluginiarneqarpoq aalisarnermut inatsimmi § 11, imm. 2 immikkut akuersissuteqartarnermut aalajangersagaq suli aalisartunit atorneqarmat, tassunga ilanngullugit ingerlatseqatigiinnitt, 6 meterit sinnerlugit angallatilinnit.

Nr. 5-imut
Inatsimmi aalajangersakkatut sinaakkutissat iluini Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit namminneq aalajangersarsinnaavaat suliassanik aaqqissuussinermi qanoq suleriaaseqarnissartik. Tassunga atatillugu aamma aalajangersarneqassapput siulittaasumik toqqaasarneq kiisalu allatigut inissitsiterisinnaaneq. Siulittaasumikk qinersinermi assersuutigalugu pingaartinneqarsinnaavoq taassuma inuussutissarsiornerup iluani, siornatigut Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinni peqataasimanermigut imaluunniit aalisarnerup inatsisaanik taakkuninngalu aqutsinermi immikkut ilisimasaqarnera.Siunnersuisoqatigiilli aamma aalajangersinnaapput – soorlu inatsisip atuuttussanngortinneqarnissaa sioqqullugu pisoqarsimaneratut – siulittaasoqarfiup nikerartinneqarsinnaaneranik.

Nr. 6-imut
Naalakkersuisoqarfiup suliassaraa Aalisarnermut Siunnersuisoqarfimmut allattaanissani. Siunnersuisoqatigiiffiup suliarisartussaavai Naalakkersuisut isummerfissiatut suliniutitullu saqqummiussaat aamma taakku eqqarsaatigalugit tulluartuussaaq tamakku atorfilittanik saqqummiunneqartarnissaat.

Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerinut aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqartassapput, naatsorsuutigineqarluni aningaasartuutit attuumassuteqarlutillu eqqortuussasut.

Nr. 7-imut
Kalaallit Nunaanni aalisarnerup iluani kattuffiit attuumassutillit katitigaanerat savitummat taamalu ataavartumik allanngorartuulluni, inatsimmi kattuffiit ataasiakkaat taaneqarsinnaanngillat, taamaallaat taaneqarsinnaanngimmata kattuffiit soqutigisaqaqatigiiffiussasut taakkulu attuumassuteqartuussasut. Tassaniippoq aamma kattuffiit inuiaqatigiinni pingaaruteqartuunissaat, tamannalu pingaaruteqarsinnaavoq najukkami, nunap immikkoortuani imaluunniit nuna tamakkerlugu. Naalakkersuisunit ataavartumik isummerfigineqariaqarpoq kattuffiit qanoq amerlatigusut sorliillu siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatitaqassanersut.
Siunnersuisoqatigiit katitigaanerata takutittussaavaa siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunut siunnersortitut atuuffeqarnerat. Siunnersuisoqatigiit taamaalíllutik tassaassapput soqutigisaqaqatigiit ilaasortaatitaat , taakkuunatik Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffik imaluunniit Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Akuersissuteqartarnermut Nakkutilliisoqarfik. Naalakkersuisoqarfiup taamaallaat suliassaraa allattatsinut atuunnissani, tak. imm. 6, aalisarnermillu akuersissuteqartarnermut

nakkutilliisoqarfiup pinngortitaleriffiullu sullissisarnissaat assigiinngitsutigut siunnersuisoqatigiinnit kiffartuussisarnermiittussaavoq.

Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinermut atatillugu piumasarisinnaavaat ilaasortat siunnersuisoqatigiinni atuunnerminni nipangersimasussaatitaanermut tunngasumik atsiortinneqarnissaat. Sulianut atatillugu nipangersimasussaatitaanermik unioqqutitsitsineq Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimanermut inatsimmi § 50 malillugu pineqaatissiissummik kinguneqarsinnaavoq. Tamatuma piumasaraa siunnersuisoqatigiinnut ilaasortap ilaasortatut atuunnermi nalaani pissutisit ilisimalikkani nipaatsumik qimerluussagai, taakkulu imminni isertuutassaappata imaluunniit Naalakkersuisunit nipangiunneqaqqusaappata, tak. Sullissisarnermut inatsimmi niparsimasussaatitaaneq pillugu aalajangersakkat. Nipangersimasussaatitaaq siunnersuisoqatigiinni ilaasortaajunnaarnerup kingorna atorunnaartussaanngilaq.

Partiit naalakkersuisoqatigiit akornanni naalakkersuisoqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni ”Ataatsimoorfigaarput Kalaallit Nunaat toqqissisimanartoq kiffaanngissusilik siuariartortorlu"-mi allassimavoq Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinnik attuumassuteqanngitsunik, Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ullumikkut inuiaqatigiit aningaasaqarnerat pillugu siunnersuisarnerattut, aalisarnermut tunngasuni Naalakkersuisunut siunnersuisussanik pilersitsisoqassasoq.

Siunnersuisoqatigiinnik taama ittunik pilersitsinissaq siunnersuutigineqarpoq, aamma maannakkut aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit atuuffimminnik ingerlatsiinnassasut siunnersuutigineqarluni.
Tamatuma malitsigisaanik, kapitali 13-ip qulequtaa allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni siunnersuisoqatigiit marluusut ilaalerlutik.

Nr. 8-mut
Maannakkut aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit (”*Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit*”) siunnersuut malillugu atuuffimminnik ingerlatsiinnassapput, § 54-imilu aalajangersakkat ilusilersornerannik allannguinerit oqaaseqatigiit aaqqissuunneqarnerattut iluseqarnerullutik.

*Imm. 1-imut*
Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat pillugu piumasaqaatit naapertorlugit Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik Naalakkersuisut pilersitsipput, takuuk imm. 7.

*Imm. 2-mut*
Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnit Naalakkersuisut ilisimatinneqartarnerisa aamma siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunut oqaaseqaataasa akornanni sunneeqatigiittarnissaq inatsimmut tunngaviuvoq. Siunnersuutigineqarpoq, inatsimmi atuuttumi pisarsimasutut,

Naalakkersuisut oqaaseqaatinik pinngitsooratik noqqaassuteqartannginnissaat, kisiannili taama iliornissaq Naalakkersuisut toqqarsinnaagaat.

Taamaattorli Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit nammineq suliniuteqarnermikkut apeqqutit sammisallu suliarisinnaavaat.

Suliani nalinginnaasuni taamaallaat Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqarsinnaapput, taamaalillutillu sulianik suliarinninnerni aalajangersimasuni peqataasinnaanatik. Malittarisassanik attuumassuteqartunik tamanik Naalakkersuisut piareersaanerinut atatillugu Siunnersuisoqatigiit ilanngunneqarsinnaapput, soorlu aamma nalunaarummik kinguneqanngitsunik suliniutinut nalinginnaasunut atatillugu siunnersuisoqatigiit aamma tusarniaaffigineqarsinnaassasut. Imm. 2-mi sammisat pillugit allattorsimaffik tamakkiisuunngilaq, aamma Naalakkersuisut sammisat allat pillugit Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaqqusinnaavaat.
Siunnersuisoqatigiinni suliarineqarsinnaasunut sammisanut assersuutit tassaapput:
- pisarineqarsinnaasut,
- nunani tamalaani isumaqatigiissutit,
- Kalaallit Nunaata oqartussaaffiata avataani aalisarneq,
- aalisarnerup nalinginnaasumik malittarisassatigut aqunneqarnera,
- angallatinut nutaanut/allanngortinneqartunut periarfissat pillugit malittarisassat,
- utertitsisussaatitaaneq,
- pisassiissutinit pigisanik oqartussat tunisinerat,
- aalisarnermut piumasaqaatitut tunitsiviit pillugit piumasaqaatit, aamma
- piujuartitsinissaq siunertaralugu teknikikkut iliuusissat.

*Imm. 2, nr. 1-imut*
Inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup ingerlanneqarneranik malittarisassiorneranillu pilersaarusiornermut atatillugu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigisinnaavaat.

*Imm. 2, nr. 2-mut*
Aalisarnermi aalajangersimasumi pisatigut piginnaanerit pillugit aalajangersaanermi Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigisinnaavaat. Aamma pisassiissutinut, aalisarnermi atortunik atuinermut, umiarsuarnik tunitsiviliinernut tunngasunik kiisalu aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tuniniaaneq pillugu apeqqutit pillugit siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqarnissaannik Naalakkersuisut noqqaassuteqarsinnaapput. Tassani pingaartumik tuniniaasarnermut suliniutissat nutaat pineqarput.

*Imm. 2, nr. 3-mut*
Kalaallit Nunaanni aalisarnermik piujuartitsinermik siuarsaataasinnaasunik suliniutinut tunngasunik Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut

qinnuigisinnaavaat. Tamanna tassaasinnaavoq suliniutit aalajangersimasut pillugit siunnersuisoqatigiit tusarniarnissaat siunertaralugu, soorlu aamma piujuartitsinermik siuarsaanermi suliniutit nutaat pillugit siunnersuisoqatigiinniit siunnersuutinik pissarsiniartoqarsinnaasoq.

*Imm. 3-mut*
Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit iliuuseqarnissamut periarfissaat Naalakkersuisuniit apeqquteqaatinut qisuariarnissamut killiligaanngillat. Siunnersuisoqatigiit aamma namminneerlutik ullormut oqaluuserisassanut sammisassanik ilanngussisinnaapput tamannalu pillugu oqaaseqaammik saqqummiussisinnaallutik.

*Imm. 4-mut*
Apeqqutini kinguartinneqarsinnaanngitsuni Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanik tamanik Naalakkersuisut allakkatigut tusarniaasinnaapput, suliap nukinginnarluinnartuunera pissutigalugu siunnersuisoqatigiit ataatsimoorlutik isummersinnaannginnerini, tassa ilaasortat piffissaatillugu katersorneqarsinnaanngippata.

Uumassuseqarnikkut pissutsit tassanngaannartumik pisut, aalisagaqatigiit illersorneqarnerat ingerlaannartumik killilersuiffiginissaat pisariaqartinneqarluni tamanna nukinginnarluinnartutut isigineqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilisimatusarnermi paasissutissat nutaat, aalisagaqatigiinni tassanngaannartumik appariarnermik takutitsisut imaluunniit aalisakkanik nungoratarsinnaasunik annertuunik saniatigut naatsorsuutiginngisamik pisaqarnerit. Pisuni taamatut ittuni aalisapilunneq imaluunniit pinngortitami ataqatigiinnerit ajoqusernissaat pinngitsoortinniarlugu sukkasuumik aalajangiinissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq, aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik allakkatigut tusarniaaneq taamaattumik pisariaqartinneqarsinnaalluni, siunnersuisoqatigiit piffissaatillugu katersorneqarsinnaanngippata. Tamakku pissutsit tassanngaannartumik uumassuseqarnikkut pissutsinut ilaasinnaapput.

Aamma aqutsinikkut tassanngaannartumik ajornartorsiuteqalersinnaavoq, sukkasuumik aalajangiisoqarnissaa pisariaqartinneqarluni. Pisut tassaasinnaapput pisassiissutit siunertaanngitsumik aalisapilunneqarsimaneri, pisassiissutinik nalunaarsuinermi aaqqissuussinerni teknikikkut kukkusoqarsimalluni, imaluunniit inatsisitigut nalornisoqarnera pinngitsoortinniarlugu malittarisassat atuuttut sukkasuumik erseqqissarneqarnissaat pisariaqalersimalluni. Pissutsit taakku aalisarnermi aqutsinikkut tassanngaannartumik ajornartorsiutinut ilaapput.

Isumannaallisaanikkut pissutsit aamma pissutsinik nukinginnarluinnartunik pilersitsisinnaapput. Assersuutigalugu uuliakoornerup malitsigisaanik avatangiisinik ajoqusiisoqarsinnaanera tassanngaannartumik killilersuinernik pisariaqartitsisinnaavoq. Tamanna aamma pissutsini atuulluni imaatigut isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu

sumiiffiit matuneqartariaqarsinnaapput. Pissutsit taakku aalisarnermi isumannaallisaanikkut pissutsitut nassuiarneqarsinnaapput.

Naak aningaasaqarnikkut pissutsit kisimik qaqutigoortumik suliamik nukinginnarluinnartumik pissuteqarsinnaagaluartut ima annertutigisumik pingaaruteqartuni niuerfinni pissutsit pilersinnaapput sukkasuumik iliuuseqarnissaq pisariaqartinneqarluni. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq avammut niuerfiusoq pingaaruteqartoq tassanngaannartumik matuppat, imaluunniit pitsaassutsikkut imaluunniit peqqinnissakkut piumasaqaatini tassanngaannartumik ajornartorsiuteqalerpat, utaqqiisaasumik tulluarsaasoqarnissaanik pisariaqalerluni. Tamanna aalisarnermi niuerfinni tassanngaannartumik pisunut attuumassuteqarpoq.

Kiisalu pisut naatsorsuutigeriinngisat pisinnaapput, soorlu pinngortitami ajunaarnersuit, nakkutilliinermi atortumi teknikikkut ajutoornerit imaluunniit naatsorsuutigeriinngisat avataani pisunut eqqaanartut pissutsit, illersorneqarsinnaasumik ingerlatsinissaq qulakkeerniarlugu sukkasuumik malittarisassatigut qisuariarnissaq pisariaqarluni. Pissutsit taakku aalisarnermi naatsorsuutigeriinngisamik pisunut immikkoortiterneqarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu pissutsit nukinginnarluinnartutut isigineqarsinnaapput, piffissap sivikitsuararsuup iluani aalajangiisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarpat, ileqquusumik ataatsimiinnissap utaqqinissaata kingunissai annertussappata, kiisalu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimoorlutik imaluunniit piffissaatillugu digitalikkut katersorneqarsinnaanngippata.

*Imm. 5-imut*
Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, inatsimmi matumani aalajangersakkani tunngaviliussat iluanni, suleriaaseq aqqutigalugu suleriaasissamik aalajangersaanissartik namminneq toqqassavaat. Tassunga atatillugu siulittaasumik toqqaanissamut pisariaqarsimappallu allatut inuttalersuinissamut malittarisassat aamma aalajangersaaffigineqassapput. Siulittaasussamik qinersisoqarnerani assersuutigalugu pineqartup sivisuumik inuussutissarsiornikkut misilittagai, siusinnerusukkut Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasimanera imaluunniit aalisarneq pillugu inatsisinik taakkualu aqutsiffiginerannik immikkut ilisimasaqarnissaa immikkut pingaartinneqassapput. Taamaattorli - soorlu manna tikillugu taamaassimasoq - siulittaasoqarfik taarseraannikkut ingerlanneqarsinnaasoq Siunnersuisoqatigiit aamma aalajangiisinnaapput.

*Imm. 6-imut*
Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup suliassaa tassaavoq allattoqarfimmi suliassat isumaginissaat. Siunnersuisoqatigiit annertuutigut Naalakkersuisuneersuniit isummernissamut tunngavissianik suliniutissanillu suliaqartassapput, taakkunanngalu naleqqiullugu atorfilittat saqqummiussassanik suliaqartarnissaat tulluartuussaaq.

Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerannut atatillugu aningaasartuutit Naalakkersuisut akilertassavaat, tassa aningaasartuutit attuumassuteqarneri naammaginartuunerilu naatsorsuutigineqarmat.

*Imm. 7-mut*
Kalaallit Nunaanni aalisarnermi kattuffiit attuumassutillit katitigaanerat allanngorartuarmat taamaalillunilu ingerlaavartumik allanngorarlutik, kattuffiit peqataasut ataasiakkaarlugit inatsimmi taakkartorneqarsinnaanngillat, taamaattumik soqutigisaqatigiilluni kattuffiit pineqarneri, taakkulu attuumassuteqartuunissaat taamaallaat allanneqarluni. Tassunga atatillugu kattuffiit inuiaqatigiinni malunnaatilimmik pingaaruteqassapput, taamatullu aamma kattuffik najukkamiinnersoq, nunap immikkoortuaniinnersoq imaluunniit nuna tamakkerlugu ingerlatsinersoq pingaaruteqarsinnaalluni. Kattuffiit qassit sorliillu siunnersuisoqatigiinni ilaasortaassanersut Naalakkersuisut ingerlaavartumik isummerfigisariaqartassavaat. Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat Naalakkersuisunut siunnersuisartutut siunnersuisoqatigiit sulinerannut naapertuutissaaq. Siunnersuisoqatigiit taamaalillutik kattuffinnit soqutigisaqaqatigiinneersuupput, aamma Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitaleriffik imaluunniit Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfik siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasussaanatik. Naalakkersuisoqarfik taamaallaat allattoqarnikkut ikiuutissaaq, takuuk imm. 6, Kalaallilli Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfik aamma Pinngortitaleriffik siunnersuisoqatigiinni aalajangersimasumik aggersakkatut peqataasarnissaat naatsorsuutigineqarlutik.

Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinermi piumasaqaatigisinnaavaat, ilaasortat siunnersuisoqatigiinni sulinerannut piumasaqaatitut nipangiussimasussaatitaaneq pillugu uppernarsaanermut atsiussasut. Sulinermut atatillugu nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 50 naapertorlugu pineqaatissiissutigineqartarpoq. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuisoqatigiinni ilaasortap pissutsit sulinini tunngavigalugu ilisimalersimasai, suliallu suussusia malillugu imaluunniit Naalakkersuisut aalajangersarsimallugu isertuunneqarnissaata piumasaqaataanera eqqarsaatigalugu nipangiussisimasussaatitaanini eqqumaffigissavaa. Siunnersuisoqatigiinnit ilaasortaajunnaarnermi nipangiussisussaatitaaneq atorunnaarsinneqarneq ajorpoq.

Nr. 9-mut
”Ataatsimoorfigaarput Kalaallit Nunaat toqqissisimanartoq kiffaanngissusilik siuariartortorlu” 2025-mi Naalakkersuisut pilersinneqarnerannut atatillugu isumaqatigiissutigineqartoq naalakkersuisoqatigiinnissamut isumaqatigiissut tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, sulianut immikkut ilisimasaqarluni politikikkut aalajangiiniarnermik suliaqarnermut ikiuunnissamik suliaqartartussaq. Siunnersuisoqatigiit “*Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinnissaanut Siunnersuisoqatigiit"-nik taaguuteqarnissaat siunnersuutigineqarpoq*. Tamanna pissutigalugu aalajangersagaq nutaaq § 54 a ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

*Imm. 1-imut*
Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissaq pillugu kissaateqarnermut pissutaasoq tassaasimavoq, *Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit* assigalugit siunnersuisartunik pilersitsinissaq, aalisarnermut tunngasuni aalajangiiniarnermi piviusorsiortumik sulianullu attuumassutilimmik tunngavissanik pilersitsinissamut ikiuussinnaasoq. Aalisarneq pillugu politikip ineriartorneranik piujuartitsinermillu nalilersuinissaq siunnersuisoqatigiit pingaarnertut suliassaraat, taamaalillunilu aalisarneq pillugu inatsimmi § 1-imi siunertaq pillugu paragraffi aalisarneq pillugu politiki naammassinninnersoq misissoqqissaassallugu, imatut oqaasertalik:

> *"§ 1. Kalaallit Nunaanni aalisakkanit isumalluutit kalaallit inuiaqatigiit ataatsimut pigaat. Inatsisartut inatsisaata matuma siunertaraa inuiaqatigiit siunissami aalisarnermiit sapinngisamik annerpaamik iluanaaruteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa peqatigisaanillu aalisarnermik inuussutissarsiummi tunngaviusunik piumasaqaatit ataqatigiissut patajaatsullu pilersinneqarlutik."*

Ilisimatusarfiup ilaattut *Aalisarnermi aningaasaqarnikkut Sullissivik* pilersinniarlugu maannakkut sulineq ingerlanneqarpoq. Taamatut pisoqarpat taanna siunnersuisoqatigiinnut pissusissamisoortumik suleqatigiiffiussaaq.

*Imm. 2-mut*
Piujuartitsisumik Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnut allattoqarfittut sulineq naalakkersuisoqarfimmi aalisarnermut akisussaasumit isumagineqassaaq, ataatsimiinnernullu siulittaasoqarfimmullu atasut aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqassallutik, tassa aningaasartuutit attuumasuuteqarneri naammaginartuunerilu naatsorsuutigineqarmata.

*Imm. 3-mut*
Siunnersuisoqatigiit erseqqinnerusumik suleriaaseqarnissaat pillugu suleriaatsimik Naalakkersuisut aalajangersaassappata pissusissamisuussaaq. Aalajangersakkami imm. 3 periarfissamut tassunga tunngavissiivoq.

*Imm. 4-mut*
Aalajangersakkami imm. 4 siunnersuisooqatigiit sulinerat, katitigaanerat il.il. pillugit maleruagassat erseqqinnerusut atulersinnissaannut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

Siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunut aamma aalisarnermi, aalisakkanik kiisalu aalisakkanik tunisassianik suliareqqiisarnermi tuniniaasarnermilu tunngaviusumik soqutigisaqaqatigiinneersunut attuumassuteqassanngillat.

Siunnersuisooqatigiit pingaartumik aalisarnermi aningaasarsiorneq ilisimasaqarfigissavaat aamma aalisarnermi nalitusaaffinnut aalisakkanillu tuniniaasarnernut paasisimasaqassallutik. Tamatuma ilutigisaanik aalisarnermik ingerlataqarfimmut sunniuteqartutut sunniuteqalersinnaasutullu isigineqartut suliassaqarfimmi pisut ineriartorfiusut pillugit

siunnersuisooqatigiit siunnersuisassapput, tassunga ilanngullugit ingerlatsineq, nalitusaanermi ineriartorneq, tunisassiorneq, akit il.il.

Siunnersuisoqatigiit taamaalillutik nalitusaasarnermik tamanik paasisimasalinnik immikkut ilisimasalinnik attuumassuteqanngitsunik inuttaqassapput. Ilaasortassamik ataatsimik ilaasortassanilluunniit arlalinnik inassutigineqartut aalisarnermi kattuffiit katiterneranni, Aalisarneq pillugu siunnersuisooqatigiinni sinniisuusut aalisartut kattuffiisa aallaavigineqarnissaat pissusissamisuussaaq. Ilaasortalli taakku siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfianni ilaasinnaanngillat.

Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinermi, ilaasortat siunnersuisuni sulinerannut piumasaqaatitut nipangiussimasussaatitaanermut uppernarsaammik atsiussasut piumasaqaatigisinnaavaat. Sulinermut atatillugu nipangiussisussaatitaanermik unioqqutitsineq, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 50 naapertorlugu pineqaatissiissutigineqartarpoq. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuisoqatigiinni ilaasortap pissutsit inuttut, inuussutissarsiornikkut inuinnartuulluunniit ilusillit, sulinini tunngavigalugu ilisimalersimasai suliallu pissusia malillugu imaluunniit Naalakkersuisut aalajangersarsimallugu isertuunneqarnissaata piumasaqaataanera eqqarsaatigalugu nipangiussisimasussaatitaanini eqqumaffigissavaa, takukkit nipangiussisimasussaatitaaneq pillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat. Siunnersuisoqatigiinnit ilaasortaajunnaarnermi nipangiussisussaatitaaneq atorunnaarsinneqarneq ajorpoq.

Siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfiat nalinginnaasumik nalunaarusiamik saqqummiussisassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit pisarnerisut, nalunaarusiamut taassumalu imarisaanut siulittaasoqarfik akisussaasassaaq, taamaalillunilu siunnersuisooqatigiit akuttunngitsumik ataatsimiittarnissaat pissusissamisuussalluni – minnerpaamik ukiumut ataasiarluni.

*Nr. 10-mut*
Umiatsiaaqqat (angallatit 6 meterit inorlugit takussusillit) nalunaarsorneqarneri allaffissornikkut ajornartorsiutaasoq paasinarsivoq, aamma inatsisip atuuttup piviusunngortinnerata malitsigisaanik umiatsiaaqqat amerlasoorujussuit nalunaarsuinissamik malittarisassat nutaat naammassisinnaassanngilaat, taamaattumillu aalisarnitik unitsittariaqassallugu.

Taanna peqqutigalugu aamma Imarsiornermik Aqutsisoqarfimmik, angallatinik nalunaarsuineq pillugu inatsit naapertorlugu aqutsisunik, isumaqatigiissuteqarnerup kingorna piffissap nalunaarsuiffiusup sivitsorneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni 2027-p naanerani naasussanngussalluni.

*§ 2-mut*

Inatsit januaarip aallaqqaataani 2027-mi atuutilissaaq.

**Ilanngussaq 1**

| **Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu** | |
|---|---|
| ***Oqaasertaliunneqartut atuuttut*** | ***Siunnersuutigineqartoq*** |
| | **§ 1**<br><br>Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 23. maj 2024-meersumi tulliuttumiittut allanngortinneqarput: |
| 15) ”Piareersaaneq Tunisassianik suliaqarneq”: pisanik suliarinninneq tamaat, saliineq, niaquiaaneq sikulersuinerlu ilanngunnagit. | **1.** § 3, nr. 15, ima oqaasertalerneqassaaq:<br>" 15) ”Piareersaaneq”: pisanik suliarinninnerit tamarmik, saliineq, niaquiaaneq, sikulersuineq qerititerinerlu eqqaassanngikkaanni." |
| 27) ”Nakkutilliinermi oqartussat”: Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisui imaluunniit § 5 imm. 2 naapertorlugu oqartussaq Naalakkersuisunit toqqarneqartoq. | **2.** § 3, nr. 27, ima oqaasertalerneqassaaq:<br>"27) ”Nakkutilliinermi oqartussaq”: Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisui imaluunniit § 5 imm. 2 naapertorlugu oqartussaq Naalakkersuisunit toqqarneqartoq." |
| **§ 5.** Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut ingerlatsisut inatsit, takuuk kapitali 14, naapertorlugu iliuuseqarnersut misissussavaat nakkutigalugillu.<br>*Imm. 2.* Naalakkersuisut nakkutilliinermik allanik oqartussanik toqqaasinnaapput, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut toqqarnagit. | **3.** § 5, imm. 1-2 ima oqaasertaqassapput:<br>"Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut ingerlatsisut inatsit, takuuk kapitel 14, naapertorlugu iliuuseqarnersut misissussavaat nakkutigalugillu.<br>*Imm. 2.* Naalakkersuisut nakkutilliinermik allanik oqartussanik toqqaasinnaapput, Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Piniarnermillu Nakkutilliisoqarfiup aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut toqqarnagit." |

| | |
|---|---|
| **§ 10.** Akuersissut ingerlatsisumut aalajangersimasumut angallammik aalajangersimasumik pigisalimmut atulersinneqassaaq, tak. § 9. Akuersissummik kisimi piginnittoq aalisariummik aalisarsinnaatitaavoq. Meterinik arfinilinnik naannerusumik akuersissuteqarluni aalisartoq, akuersissutini nammineerluni pigalugu aalisassaaq. | **4.** § 10, imm. 1, oqaasertalerneqassaaq imatut:<br>"Akuersissut ingerlatsisumut aalajangersimasumut angallammik aalajangersimasumik pigisalimmut atulersinneqassaaq, tak. § 9. Akuersissummik kisimi piginnittoq aalisariummik aalisarsinnaatitaavoq. Akuersissut ingerlatseqatigiiffimmut 6 meterit ataallugit takissusilimmik angallataatilimmik tunniunneqassanngilaq." |
| *Imm 8.* Oqaaseqatigiit siulliit kingorna aalajangiussaq pillugu Naalakkersuisut Inatsisartunut immikkut ilisimatitsissuteqassapput. | **5.** § 32, imm. 8, oqaasertalerneqassaaq imatut:<br>*" Imm. 8.* Imm. 7-imi oqaaseqatigiit siulliit malillugit malittarisassanik aalajangersaanermi Naalakkersuisut Inatsisartunut immikkut ilisimatitsissuteqassapput." |
| 4) Kalaallit Nunaata kitaata sineriaata qanittuani qaleralinniarneq: Ukiut qulit. | **6.** § 33, imm. 1-imi nr. 3-p kingorna normu nutaaq ilanngunneqassaaq:<br>"4) Tunumi avataasiorluni qaleralinniarneq: Ukiut qulit."<br><br>Nr. 4 aamma 5 tamatuma kingorna nr. 5-inngorlutillu nr. 6-inngorput. |
| **Kapitali 13**<br>*Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit* | **7.** Kapitali 13-imut qulequtaq ima allanneqassaaq:<br><br>”**Kapitali 13**<br>*"Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinnissaanut Siunnersuisoqatigiit"* |
| **§ 54.** Naalakkersuisut Aalisarneq Pillugu Siunnersuisoqatigiit pilersissavaat, taakku suliassaraat Naalakkersuisunut oqaaseqaateqarnissaq.<br>*Imm. 2.* Naalakkersuisut Aalisarneq Pillugu Siunnersuisoqatigiit | **8.** § 54 imatut oqaasertalerneqassaaq:<br>" **§ 54.** Naalakkersuisut aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsissapput (Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit).<br>*Imm. 2.* Sammisat tunngaviusut pillugit ingerlaavartumik Naalakkersuisut |

| | |
|---|---|
| qinnuigisinnaavaat uku pillugit oqaaseqaateqarnissamut:<br>1) inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup ingerlanneqarnissaa aaqqiiffigineqarnissaalu pillugit pilersaarusiorneq malittarisassaliornerlu,<br>2) pisaqarsinnaassutsip, pisassiissutit, aalisarnermi atortunik atuinissap, umiarsuarnik tunitsiviliinissat kiisalu pisanik kaaviiaartinneqarnissap aalajangersarneqarnerat, aamma<br>3) aalisarnerup inuussutissarsiutitut nungusaataanngitsumik ineriartortinneqarnera siuarsarniarlugu suliniutit.<br>*Imm. 3.* Naalakkersuisut suliat kinguartinneqarsinnaanngitsut pillugit Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamakkerlugit allakkatigut tusarniaaffigisassavaat.<br>*Imm. 4.* Aalisarnermi soqutigisaqaqatigiit kattuffii attuumassutillit ilaasortanngortinneqarsinnaapput. Naalakkersuisut ilaasortaanermut piumasaqaatinik aamma siunnersuisoqatigiit katitigaanerannut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.<br>*Imm. 5.* Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliaminnut qanoq suleriuseqassanerlutik aalajangersaassapput.<br>*Imm. 6.* Naalakkersuisut Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni allattoqarfimmik isumaginnissapput, kiisalu taakku ataatsimiinnerinut atasunik aningaasartuutit akilertassallugit. | Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut ilisimatitsisassapput, ukulu pillugit oqaaseqaateqarnissamut qinnuigissallugit:<br>1) inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup ingerlanneqarnissaa aaqqiiffigineqarnissaalu pillugit pilersaarusiorneq malittarisassaliornerlu,<br>2) pisaqarsinnaassutsip, pisassiissutit, aalisarnermi atortunik atuinissap, umiarsuarnik tunitsiviliinissat kiisalu pisanik kaaviiaartinneqarnissap aalajangersarneqarnerat, aamma<br>3) aalisarnerup inuussutissarsiutitut nungusaataanngitsumik ineriartortinneqarnera siuarsarniarlugu suliniutit.<br>*Imm. 3.* Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sammisanik namminneerlutik suliniuteqarlutillu suliarinnissinnaapput kiisalu tamanna pillugu oqaaseqaateqarsinnaallutik.<br>*Imm. 4.* Naalakkersuisut suliat kinguartinneqarsinnaanngitsut pillugit Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamakkerlugit allakkatigut tusarniaaffigisassavaat.<br>*Imm. 5.* Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliaminnut qanoq suleriuseqassanerlutik aalajangersaassapput.<br>*Imm. 6.* Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnut allattoqarfimmik Naalakkersuisut isumaginnissapput.<br>*Imm. 7.* Aalisarnermi soqutigisaqaqatigiit kattuffii attuumassutillit ilaasortanngortinneqarsinnaapput. Naalakkersuisut ilaasortaanermut piumasaqaatinik aamma siunnersuisoqatigiit katitigaanerannut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanngornissamut piumasaqaatitut nipangiussimasussaatitaanissamut |

| | |
|---|---|
| | uppernarsaasoqassasoq Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat." |
| | **9.** § 54-p kingorna ilanngunneqassaaq:<br>" **§ 54 a.** Aalisarnerup ineriartorneranik nalilersuisartussanik immikkut ilisimasalinnik siunnersuisoqatigiinnik (Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinneqarnissaanut Siunnersuisoqatigiit) Naalakkersuisut pilersitsissapput. Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinneqarnissaanut Siunnersuisoqatigiit aalisarnermi pissutsit pillugit Naalakkersuisunut siunnersuissapput, tassunga ilanngullugit aalisarnermi aningaasarsiornermut tunngasut pissutsit aamma aalisarnermik ineriartortitsinermi takussaalersut pillugit.<br>*Imm. 2.* Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinneqarnissaanut Siunnersuisoqatigiinnut allattoqarfimmik Naalakkersuisut isumaginnissapput.<br>*Imm. 3.* Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinneqarnissaanut Siunnersuisoqatigiit suleriusissaannik Naalakkersuisut aalajangersarsinnaapput.<br>*Imm. 4.* Aalisarnerup Piujuartitsisumik Ineriartortinneqarnissaanut Siunnersuisoqatigiit suliassaat erseqqinnerusut, katitigaanerat, piffissaq suliffissaat il.il. pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersarsinnaapput. Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanngornissamut piumasaqaatitut nipangiussimasussaatitaanissamut uppernarsaasoqassasoq Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat." |
| **§ 77**<br>*Imm 3.* § 10-mi allanneqartoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut | **10.** § 77, imm. 3, oqaasertalerneqassaaq imatut: |

| | |
|---|---|
| atorneqartunik angallatinik meterinik arfinilinnik angissusilinnik mikinerusunilluunniit nalunaarsuineq inatsisip atuutilerneraniit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu naammassineqarsimassaaq. | *" Imm. 3.* " § 10-mi allanneqartoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut atorneqartunik angallatinik meterinik arfinilinnik angissusilinnik naanerusunilluunniit nalunaarsuineq kingusinnerpaamik 31. december 2027-mi naammassineqarsimassaaq." |
| | **§ 2**<br><br>Inatsisartut inatsisaat ulloq januarip aallaqqaataani 2027-mi atuutsilersinneqassaaq. |